

Karnataka small cause Courts Amendment Bill 1975 introduction

MR. DEPUTY SPEAKER.—The next Bill is Karnataka Small Cause Courts (Amendment) Bill, 1975. I learn that it is not introduced,

SRI D. K. NAIKAB.—I want to introduce the Bill now.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Bill is introduced, since it is not introduced, we will take it for introduction tomorrow. The other side may take objection. If it is done now. The next business on the agenda is official resolution.

Official Resolution :

Re : de reservation of forest lands in the state.

SRI C.N. PATIL.—(Minister for Forests).— I beg to move the following Resolution.—

This House hereby approves the following draft Notification which the Government of Karnataka proposes to make in exercise of the powers conferred by sub-section (1) of section 28 of the Karnataka Forest Act, 1963 (Karnataka Act 5 of 1964).

NOTIFICATION

In exercise of the powers conferred by section (1) of Sub-section 28 of the Karnataka Forest Act, 1963 (Karnataka Act No. 5 of 1964) The Government of Karnataka with the approval of the Houses of the State Legislature hereby directs that the land specified in the Schedule below shall with effect from 1st June 1976 cease to be a reserved forest.

SCHEDULE

Sl. No.	District/Taluk/ Village	Forest Survey Number	Area in Acres	Purpose
1	2	3	4	5
A. G.				
1.	North Kanara, Haliyal, Kerwad.	22 (Pt)	250—00	For establishment of Industries by the Karnataka Industrial Areas Development Board.
2.	Shimoga, Bhadravathi Hunsekatte.	14	8—30	For residential purposes to siteless peoples.

1	2	3	4	5
3.	Dharwar, Mundargi, Jalwadagi.	169	4—00	Construction of School Building by T. D. B. Mundargi.
4.	Chitradurga, Holalkere, Gilkanaahalli.	...	35—00	In favour of Revenue Department for cultivation to landless people as the areas comes under Achkat of an irrigation project.
5.	North Kanara, Yellapur, Vajralli.	31 A1A	3—00	Construction of High School buildings and Playground by Survo-daya Education Samithi, Vajralli.
6.	North Kanara, Kumta, Torke.	130A	1—00	Rehabilitation of Fisherman for construction of houses.
7.	Bijapur, Badami, Hirebudihal.	20	1—20	To be used as burial ground by the Villagers of Khaji Budihal.
8.	Bijapur, Jamkhandi, Terdal.	552	2—00	For residential purpose to siteless people.
9.	Dharwar, Gadag, Binkadakatte.	56 61 (Pt)	20—00	For putting up Khadi Industrial Estate by Khadi Gramodyog Sahakara Sangha Ltd. Hulkoti.
10.	North Kanara, Mundgod.	186	25—00	For house sites for landless labourers and for extension of township.
11.	North Kanara, Honnavar, Hesakuli.	171	0—30	Confirmation of land leased for fruit cultivation in 1967 to Sri Keshav Narayan Shingankuli as the lease conditions have been fulfilled.

1	2	3	4	5
12.	Belgaum, Hukkeri, Aldal.	64	34-25	For laying out residential plots for the villagers of Managon.
13.	Bellary, Hospet R.F.	192	8-00	For construction of Houses for miners of Iron Ore Labour Welfare Fund organisation.
14.	North Kanara, Ankola, Shirkuli.	83A	5-00	Burial ground and Idghah for muslims.
15.	Bijapur, Jamkandi, Ramathirtha.	12	12-00	For house sites to the members of Rameswara Servants Co-operative Housing Society.
16.	Belgaum, Khanapur, Tivoli.	80	10-00	For grant of house sites to siteless worker of the village.
17.	Bijapur, Badami, Ibhanwari.	6	0.067 hectares	For grant of house sites to workers of the village.
18.	Bijapur, Badami, Katageri.	311/A/1	0.725 hectares	For grant of house sites to siteless.
19.	North Kanara Karwar, Kodibag. Arge	38, 108A1A, 12 183	} 8-12 3-10	Rehabilitation of Fisherman for construction of houses. do
20.	Dharwar, Hubli, Unkal.	68	20-00	House sites earlier granted on lease bases.
21.	Belgaum, Gokak, Konnur.	656	0-04	For construction of High School by the T.D.B.
22.	North Kanara, Siddapur, Analebail.	173	1-00	For construction of Panchayat Office, etc.

In the following cases the lands were held on lease basis and the areas have been fully developed by the lessees fulfilling all the conditions. From the Forest point of view there is no objection for disreserving the areas.

1	2	3	4	5
23.	Dharwar, Dharwar, Neeralgi, Kambargani	35 to 37, 39 to 42, 45/P to 50/P, 1 to 53. 109, 112 to 120.]	307-03	For cultivation to the members of Basaveswara Houseing Society, Neeralgi.
24.	Belgaum, Khanapur Range, Betne.	21/1	15-04	For cultivation to Sri Maya Ganesh Gowda and 15 others.
25.	Belgaum, Khanapur Range Parwad.	17, 18 19, 20	59-20	For cultivation to Sri Some Rama Gowda and others.
26.	North Kanara, Honavar, Harwada.	63	1-00	For cultivation to Sri Nagappa Bedu Gowda.
27.	Belgaum, Khanapur Range, Chigale.	32P, 33P, 35P.]	1-30	For cultivation to Sri Sonanna Govind Gowda.
28.	Belgaum, Khanapur Range, Amergaon.	7/2	15-12	For cultivation to Sri Narayanagopal.
29.	North Kanara, Haliyal, Handli.	7	9-14	For cultivation to Sri Raghunath Vital Patel.
30.	Belgaum, Khanapur Range, Parwad.	50/1, 52/3.	10-13	For cultivation to Sri Babaji Rama Gadakari.
31.	North Kanara, Haliyal, Hongli.	33	9-03	For cultivation to Sri Baliram Shivaram Patil.
32.	Belgaum, Khanapur Range, Chorlaman.	63/10	0-12	For cultivation to Sri Appu Kalu Goankar.

1	2	3	4	5
33.	Belgaum, Khanapur Range, Betne.	44/1	32-30	For cultivation to villagers of Betne Village.
34.	Belgaum, Khanapur Range, Gangenhali.	4	10-00	For cultivation to Sri K. G. Haldipur.
35.	Belgaum, Khanapur, Betne.	22, 23, 40	53-39	For cultivation to Sri Narayan Nanda Gowda and 14 others.
36.	Dharwar Shiggaon, Bujrak Narayanapur	3(P)	8-00	For cultivation to Smt. Shankaravva kom Monappa.

MR. DEPUTY SPEAKER — Resolution moved.

This House hereby approves the following draft Notification which the Government of Karnataka proposes to make in exercise of the powers conferred by sub section (1) of Section 28 of the Karnataka Forest Act, 1963 (Karnataka Act 5 of 1964).

NOTIFICATION

In exercise of the powers conferred by sub-section (1) of Section 28 of the Karnataka Forest Act, 1963 (Karnataka Act No. 5 of 1964) the Government of Karnataka with the approval of the Houses of the State Legislature hereby directs that the land specified in the Schedule below shall with effect from 1st June 1976 cease to be a reserved forest.

SCHEDULE

Sl No.	District/Taluk/ Village	Forest Survey Number	Area in Acres	Purpose
1	2	3	4	5
A.G.				
1.	North Kanara, Haliyal, Belwad.	22 (Pt)	250-00	For establishment of Industries by the Karnataka Industrial Areas Development Board

1	2	3	4	5
2.	Shin oga, Bhadravathi, Hunsekatte.	14	8-30	For residential purposes to siteless peoples
3.	Dharwar, Mundargi, Jalwadagi.	169	4-00	Construction of School Building by T. D. B. Mundargi.
4.	Chitradurga, Holalkere, Gilkanahalli.	...	350-00	In favour of Revenue Department for cultiva- tion to landless people as the areas comes under Achkat of an irrigation project.
5.	North Kanara, Yellapur, Vajralli.	31 A1A	3-00	Construction of High School buildings and Playground by Sarvodaya Education Samithi. Vajralli.
6.	North Kanara, Kumta, Torke.	130A	1-00	Rehabilitation of Fisherman for construction of houses.
7.	Bijapur, Badami, Hirebudihal.	20	1-20	To be used as burial ground by the Villagers of Khaji Budihal.
8.	Bijapur, Jamkhandi, Terdal.	552	2-00	For residential purpose to Siteless people.
9.	Dharwar, Gadag, Binkadakatte.	56 61 (Pt)	20-00	For putting up Khadi Industrial Estate by Khadi Gramodyog Sahakara Sangha Ltd. Hulkoti.
10.	North Kanara, Mundgod.	186	25-00	For house sites for landless labourers and for exten- sion of township
11.	North Kanara, Honnarav, Hosakuli.	171	0-30	Confirmation of land leased for fruit cultivation in 1967 to Sri Keshav Narayana Shingankuli as the lease conditions have been fulfilled.

1	2	3	4	5
12.	Belgaum Hukkeri, Aldal.	64	34—25	For laying out residential plots for the villagers of Managon.
13.	Bellary, Hospet R.F.	192	8—00	For construction of Houses for miners of Iron Ore Labour Welfare Fund organisation.
14.	North Kanara, Ankola, Shirkuli.	83A	5—00	Burial ground and Idghah for Muslims.
15.	Bijapur, Jamkhandi, Ramathirtha.	12	12—00	For house sites to the members of Rameswara Servants Co-operative Housing Society.
16.	Belgaum, Khanapur, Tivoli.	80	10—00	For grant of house sites to siteless workers of the village.
17.	Bijapur, Badami, Ibhanwari.	6	0.067 hectares	For grant of house sites to workers of the village.
18.	Bijapur, Badami, Katageri.	311/A/1	0.725 hectares	For grant of house sites to siteless.
19.	North Kanara, Karwar, Kosibag. Arge	38, 108A1A, 12 183	8—12 3—10	Rehabilitation of Fisherman for construction of houses. do
20.	Dharwar, Hubli, Unkal.	68	20—00	House sites earlier granted on lease bases.
21.	Belgaum, Gokak, Konnur.	656	0—04	For construction of High School by the T.D.B.
22.	North Kanara, Siddapur Analebail.	173	1—00	For construction of Panchayat Office, etc.

In the following cases the lands were held on lease basis and the areas have been fully developed by the lessees fulfilling all the conditions. From the Forest point of view there is no objection for disreserving the areas.

1	2	3	4	5
23.	Dharwar, Dharwar, Neeralgi. Kambargani	35 to 37, 39 to 42, 45/P to 50/P, 1 to 53 109, 112 to 120	} 307—03	For cultivation to the members of Basaveswara Housing Society, Neeralgi
24.	Belgaum, Khanapur Range, Betne.	21/1	15—04	For cultivation to Sri Maya Ganesh Gowda and 15 others.
25.	Belgaum, Khanapur Range, Parwad	17, 18 19, 20	} 59—20	For cultivation to Sri Some Rama Gowda and others.
26.	North Kanara, Honavar. Harwada.	68	1—00	For cultivation to Sri Nagappa Bedu Gowda.
27.	Belgaum, Khanapur Range, Chigale	32P, 33P, 35P.	} 1—30	For cultivation to Sri Somanna Govind Gowda.
28.	Belgaum, Khanapur Range, A mergaon.	7/2	15—12	For cultivation to Sri Narayanagopa ^l .
29.	North Kanara, Haliyal, Handli	17	9—14	For cultivation to Sr Raghunath Vital Patel.
30.	Belgaum, Khanapur Range, Parwad.	50/1, 52/3.	10—13	For cultivation to Sri Babaji Rama Gadakari.
31.	North Kanara, Haliyal, Hongli.	33	9—03	For cultivation to Sri Baliram Shivaram Patil

1	2	3	4	5
32.	Belgaum, Khanapur Range Chorlamam.	63/10	0-12	For cultivation to Sri Appu Kalu Goankar.
33.	Belgaum, Khanapur Range, Betne	44/1	32-30	For cultivation to villagers of Betne Village.
34.	Belgaum, Khanapur Range, Gangenhali.	4	10-00	For cultivation to Sri K. G. Haldipur.
35.	Belgaum, Khanapur, Betne.	22,23, 40	53-39	For cultivation to Sri Narayan Nanda Gowda and 14 others.
36.	Dharwar, Shiggaon, Bujrak Narayanapur.	3(P)	8-00	For cultivation to Smt. Shankaravva kom Monappa.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾರಿಸ್ವಲ್ಯ ಆಕ್ಟ್ 1963 ಸೆಕ್ಷನ್ 28ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ರಿಸರ್ವ್ ಪಾರಿಸ್ವಲ್ಯ ನಿಂದ ರಿಸರ್ವ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸದನದ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 36 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲು ಈ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಈ ಸದನದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೊಣ್ಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಾಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದಿನಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಈ 36 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಊರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಇಂಥಾ ಬುದ್ಧಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆಯೆಲ್ಲಾ ಅದು ವೃದ್ಧಿ ನನಗೆ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಉದ್ದೇಶ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಮನೆ ಪೈಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ, ಫಿಷರಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ, ಬರಿಯರ್ ಗ್ಯಾಂಟ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಅವರು ಈಗ ಇಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮುಖ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ ಎರೋಧ ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾಗತ ಇದೆ. ಈವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೈ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆ ಯವರನ್ನು ಒಂದು ಸಶಸ್ತ್ರ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 2-3 ದಶಕಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥಾ ಜನಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥಾ ಭೂಮಿ ಏನು ಇದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮದರಮ್ ಡ್ಯಾಂ ಮುಳುಗಡೆ ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿ ಮುಳುಗಡೆ ಆಯಿತು, ನಂತರ ಚಕ್ರಮುಳುಗಡೆ, ಅನಂತರ ಮರಾಠಿ ಮುಳುಗಡೆ ಆಯಿತು. ಆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸಾಗುವಳಿ

ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪೊತ್ತು ಫಾರನ್ಸ್, ಇರಾಖೆಯಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡಲು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ 4-6 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಾದ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ ಎಂದು ಭೂಆಕ್ರಮಣ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದವರು ನಾವು. ಆ ಪೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 80 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಗಾಂಧೀನಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಹಿರಿಯಾ ನಗರದ ಎದುರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲೇ ಬಡವರು, ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾವರನ್ನು ಈ ಪೊತ್ತು ಎವಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನಿಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ಕಾಟ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೊತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿ ಬೇಕಾದರೆ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದಂಥಾ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಪೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕರ್ಕುಚ್ಚಿ ಅನ್ನುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಮುಳುಗಡೆಯಾದಂಥಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ, ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪೊತ್ತಿನವರಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ 20-30 ಜನರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಒಂದು ಎಕರೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅಂಥಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಏತತ್ಕಂದರೆ ಅವರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಅಂದರೆ ನಾನು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಾನ್ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭೂಮಿಗಳು ರಿಲೀಸ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಪಾತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ 36 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಘಟನೆಗಳು ನೂರಾರು ಇವೆ. ಯಾರು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾವರ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಶ್ರೀಗೃಹಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪೊತ್ತಿನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿನ ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯವರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಗರುಡಗಳು ಅಂದರೆ ಗಾಡ್‌ರೂಗಳು ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮೇಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಿರುಕುಳ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೊಸನಗರ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಊರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಬುಡದವರಿಗೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏತತ್ಕಂದರೆ ಕ್ಯಾಷೂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಿರ್ಲಾರವರಿಗೆ ಫಾಲಫೈಬರ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು

ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಡಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ವಿಶಾದ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ವಿಷಯ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಪೂರ್ತಾ ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲಿ ತಂದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ 3 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹೊಸನಗರ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕಾಫಿ ಸಹ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬದಲರು. ಅವರು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿ ಬದುಕು ವಂಥಾ ಜನ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈವತ್ತಿನವರೆಗೂ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಗಮನಹರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಾವುದನ್ನು ತಾವು ಕಣ್ಣೆತ್ತು ನೋಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಇವತ್ತು ಮತ್ತಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವರ ಪಕ್ಕದ್ದು ಅದರ ಪಕ್ಕದ್ದು ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ಘಟಕವೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದು ಎಂದು ಘರಂಗಿಪಟ್ಟದ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾವರ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅವರು ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 10 ಎಕರೆ ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸಿ 60 ಎಕರೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನೇ ಕಡ್ಡೆಕೊಂಡದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾ ಜನರು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾವರ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಅಂಥಾವರ ಹೆಸರು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಕಿವುಡನ ಮುಂದೆ ಕಿಂಡರಿ ಬಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಆ ದಶಕದಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಲಿ. ಬದಲರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ರೈತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇಲಿಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದು ಒಂದು ವಾಯಾ ಬಜಾರ್. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ಮರಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ನವರು ಬಂದ ಬಂದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನರು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಒಹೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಇದು ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಹಾಗೆ ನೀವು ಕೂಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎರವಾಸು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಫಾರಸ್ತ್ ಇಲಾಖೆ ಯವರಿಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳು ಫಾರಸ್ತ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಹೌದೋ ಅಲ್ಲಿವೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ! ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷದ್ದು ಇದೆ, 6 ವರ್ಷದ್ದು ಇದೆ, 4 ವರ್ಷದ್ದು ಕೂಡ ಇದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಸ್ವಶಾಸಕಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹಣಗಳ ಹಾಗೆ ಆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ವಾಪಸ್ಸೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದು.

8-30 P.M.

ತಾವು ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೈತರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಗೋಳನ್ನು ತಾವು ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಗರುಡುಪಕ್ಷಿಗಳು (ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು) ಆ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾರಿಯಲ್ಲದೆ ಎಂಬ

ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೈತರನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೇನಿದ್ದರೂ ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ದೊಡ್ಡವರ ತಂತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ದೊಡ್ಡವರು ಸಾಕಿರುವ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ನೊಡಿದರೂ ಸಹ ಇವರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಆರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ತಿಂಗಳ 27ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈಗ ವರಾಹಿ, ಸಾವಹಕ್ಕಲು ಮತ್ತು ಚಕ್ಕ ಈ 3 ಪ್ರಾಪಂಚಿಕಗಳ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನೂರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಗತಕರಾಗುವ ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿಗೂ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಡೆ ಜಾಗವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೂಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವ ಸರ್ವೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತಹ ಕಾಪಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಾವು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಆ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ನಾವು ಕೋರಿ ಆ ಜನರನ್ನು ಪುನರ್ವಸಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮೊದಲು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಅನೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನಾ ಜನರ ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಕಾರಣ, ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಪುನರ್ವಸಸ್ಥೆಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸವೇ ಮಂಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದಂಥ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಿರುವುದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದರಲ್ಲೆಯೇ ಅಲ್ಲ, ಹೊಸನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಕೊಡಗು, ಕಾರವಾರ ಹೀಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಎನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತರದೇ ಹೋದರೆ, ಯಾವ ಬಡ ರೈತರು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಪಾಹಕ್ಕೆ ತಾವು ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದ ಕಾರಣ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನಾವು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ; ಆದರೆ ಜಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೂಡಲೆಲ್ಲ; ಆ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾದರೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇನಾದರೂ ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವುದಾದರೆ, ಆ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಕಾಲಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಕಣ್ಣಾರೆ ಬಿಡುನೋಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ; ಆದರೆ ಇದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡದೆ, ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಕರಾಣಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಇವೊತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲರಕ್ಕು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕೇಳಿದರೆ ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ

ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ; ಆದರೆ ಈ ಬಡ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕನಿಕರ ಬರಲಿಲ್ಲ? ಇವರ ಕಡೆಗೂ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಯಾರು ಯಾರು ಸ್ವಶಾಸಕತ್ವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮಳೆಗಾಲ ಹತ್ತಿರ ವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ಯಾರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹವರು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ನಗರ, ಹೋಬಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹವರು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡಲು ನಹ ನಿಮ್ಮ ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ. ಅವರು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು? ಎಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿ ಅನ್ನ ಉಣ್ಣಬೇಕು? ಈ ಒಂದು ರೀತಿ ವಿವಂಚನೆಗೆ ಅವರು ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನು 8 ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ಮುಳುಗಡೆಗೆ ಒಳಗಾದವರ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನು 24 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, 48 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ ವುರರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮಗೆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬಹುದು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಇನ್ನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ತರಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಕನ್ಯಾಸ್ಥ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅರಣ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರುವಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಎಲ್ಲ ಪುಟಗಳನ್ನೂ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡಿದೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನ ಕರಗಿದೆಯೋ ವಿನೋ ಎಂದು ನೋಡಿದೆ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಕೇವಲ 4 ಎಕರೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಬ್ದ ಕೋಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ ನೆ, ಇನು ಯಾವ ಶಬ್ದವೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ, ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪಕ್ಷಬೇಧವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು, ಮಾನ್ಯ ಕೋಣದೂರಂ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು, ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರು ಇಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಆ ಬಡ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಈ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರಮ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಾಗ, ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಪರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ನಮಗೆ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫುಲುಸ್ಕಾಪ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾವು ಒಂದು ಆಶಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾವು ಇನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಗಂಡಸು ಅಳುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಹೆಂಗಸರೂ ಸಹ ಅಳುವುದಿಲ್ಲ,

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನೀವು ಗಂಡಸು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತರ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು, ನಾವು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಯಿತು, ನಮಗೆ ತೋಚಿದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದ್ದಾಯಿತು, ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ರೈತರ ಬವಣೆಯನ್ನು ನಿಲುವಳಿ

ಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಷಧೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವು. ಆದರೆ ಅದಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೃದಯವೇನಾದರೂ ಕಲ್ಲೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ? ನಮ್ಮ ಕೂಗು, ನಮ್ಮ ಯಾತನೆ ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಮಾನ್ಯ ಸಿ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಘವೇಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಮೊಂದಿನ ಸಲದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿದ್ದರೆ, ಆ ಒಂದು ಮಿತ್ರತ್ವವಿದ್ದರೆ, ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ನಗುವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರದೆ, ಬದುಕುಬವಣೆಯಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜೀವನಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳವರು, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು, ಎರಡು ಹೂತ್ತಿನ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ; ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ರಿಲೀಜ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ದರಖಾಸ್ತು ಕಮಿಟಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅದೇಶವೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಆ ಬಡ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂಥ ಅದೇಶ ಇನ್ನೂ ವಿಧಾನಸಭೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾರೂ ಯಾರೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಭೂಮಿ ಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯಾದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ; ನಂತರ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಯಾದಿ ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, ನಂತರ ನನ್ನ ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ, ಯಾದಿ ಬಂದಿದೆ, ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ಆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಆ ಯಾದಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಅವರಿಗೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಜೀವಮಾನ ಪರ್ಯಂತದವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಅವರಿಂದ ಬರುತ್ತದೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಅನುಮಾನ ನನಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಹೊಚ್ಚಿಕ್ಕಿಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಶುಭಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಜನರು ಇಂದೂ ಏನೂ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವನಸ್ಸು ಏತಕ್ಕೆ ಕರಗಲಿಲ್ಲ ? ನಾನು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಶರಾವತಿಯ ಸಂಪತ್ತು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಹೊಸನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ರೈತರ ಪಡುವ ಬವಣೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದಂಥ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬವಣೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಪರಾಹಿ ಮಂಜುತಾಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಂಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ಹಿಂದೆ ಅದಂಥ ತಪ್ಪು, ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮಂಳುಗಡೆಯಾದಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಫಾರಿಸ್ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೇ ಅಥವಾ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನು, ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ

ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಹಾಗೆ ಮಂಡೆ ವರಾಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ತತ್ವ ಅಗಬಹುದು. ಯಾವುದೋ ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವುದೇ ಫಾರಸ್ಟ್ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಅಂತಸ್ತವಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂತ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವೂ ಸಹ ಅದೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆದಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ನೂಟಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಜೇದದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು ಗಿದೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ ಒಂದು ಎಕರೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಈ ಪಟ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೂನುಧಾರಣೆಯ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪೆಡ್ಲೋರ್‌ನಲ್ಲಿ 30ನೇ ಐಟಂ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಾಬಾಡಿ ರಾಮಗಡಕಾರಿ ಎಂಬವರಿಗೆ 10 ಎಕರೆ 13 ಗುಂಟೆ ಯಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ 34 ಐಟಂ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ. ಹರ್ ಡೀಪರ್ ಎಂಬವರಿಗೆ 10 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಎರಡು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಯುತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 8-10-15 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಫಾರಸ್ಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ 15-12 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು 28ನೇ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗೋಪಾಲ್ ಎಂಬವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಯಾರದೋ ಪ್ರಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಇದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಾಶ ಗೊಳಿಸಲು ಇರತಕ್ಕ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿದುಹಾಕಿ ಈ ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒಂದು ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಅವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಲ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಸ್ಥಾನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಒಟ್ಟು ಯಾರಿಗೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಅಪ್ಪು ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ. ಪಟ್ಟಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಐಟಂ ಪ್ರಕಾರ ನಾರ್ಕಾ ಕನರಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಲು 250 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಕನಾರಾಟಕ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಾಗ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅಡ್ಡಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಂತಹವುಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಭಾವಯುತಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇವರು ಹೇಳುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ

ಬಹಳವಾಗಿ ಬೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇನತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇಂತಹ ಒಂದು ನೀತಿ ಇವರು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ವಾಯುಗುಣ ಹಿತಕರವಾಗಿ ಸರಿಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಅಂದಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಅರಣ್ಯ ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತತ್ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಠರಾವು ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ವೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಒಂದು ಇಂಚು ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಫೈದ್ವೋರ್ ಪ್ರಕಾರ 36 ಜನಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯನ್‌ರೈಸ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೋಂದಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ನೀವು ಯಾರಿಗೂ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಫಾರಸ್ಟ್ ವೆರ್ಕ್ಸ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಆವರೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 32ರಷ್ಟು ಇದೆ ಇಂದಿಯಾ ಆವರೇಜ್ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 33 ರಷ್ಟು ಇದೆ. ನಮ್ಮದು ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 14ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಏನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೇಳೆಯಬೇಕು, ಜನಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗೋಮಾಳ ಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಜಮೀನನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ 250 ಇಂದು ಮಳೆಯಾದರೆ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 19 ಅಥವಾ 20 ಇಂಚುಗಳಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಇಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಲೇಜ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಸೇಕಡ 14ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ಮುಂದೆ ಬರುವ ವರ್ಷ ಸೇಕಡ 12ರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ಫಾರಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಫುಡ್, ಗ್ಲೋತ್ ಮತ್ತು ಫೈಬರ್-ಈ ಮೂಗು ಕೆಲಸಗಳ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ಇರುವ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಾಡುಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಸರಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ಲಾನ್‌ಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಕಾಡನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ, ಶಿರನಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮತ್ತು ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿ ಸಲಹೆ

ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಹಂಚಿದರೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡನ್ನು ಅಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗಿಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರೂ ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಪೂರ್ತಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶೀರನಹಳ್ಳಿ, ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನತೆಯ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನ ಒಂದು ರಿಸರ್ವೆಯಾರ್ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ರೈತರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪುನರ್‌ವಸತಿಗೆ ಕೇಳುವಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನೂತ್ತವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಹುತೇಕ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಈಗ ಏನು 36 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ರಿಲೀಸ್ 30 ವರ್ಷಗಳು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು-ಈಗ ಕೇವಲ 3-4 ವರ್ಷಗಳು ಇರಬಹುದು-ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂತೋ ಕೂಡಲೇ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಡತನದ ಜಮೀನನ್ನು ಇವತ್ತು ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಾದರೂ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಸದನದ ಆಪ್ತರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನು 36 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ ವೆಂದು ವಿಷ್ಣುಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೂಡಲೇ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಅನಾಲ್ಕರ್‌ಸ್‌ಗೆ ಆಗಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ವತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು 26 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಡಿಜೆಲ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅಂಥ ವತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದಂತ ರೈತರು ಯಾರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅದರು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸದನದ ಆಪ್ತರನ್ನು ಬೇಡಿ ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತ ರೆಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರೈತರೇ ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ರೈತರೇ ಇರಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನುವಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸರಿ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಯಾರೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳೇ ಇರಲಿ ಸಕಾರಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದೇವೆ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು. ಆಪ್ತು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. Men may come, Men may go, ನಾವು ಬರುವವರು ಇರುತ್ತೇವೆ, ಹೋಗುವವರು ಇರುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರುಲಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವರಾಹಿ, ಚಕ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರುವವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್‌ ವಸತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಅಂದರೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅರಣ್ಯದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಪರಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಯಾರು ಮಳೆ ಮಠ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸದನದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಏನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಸಿಂಗಲ್ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI KONANBUR LINGAPPA—In item 23 of the resolution, it is proposed to release 307 acres of land to Basaveswara Housing Society, Neralgi, Dharwar District. I would like to have the particulars of this society viz., the membership of this society.

SRI C. N. PATIL.—There are 36 files pertaining to 36 cases. It will not be possible for me to go through all the 36 files. However, I shall inform the hon'ble member that this Basaveswar Housing Society had a membership of 110 as on 4-1-68 and the lease of land was granted to this society on 4-9-68. Now I do not know whether the membership of this society has increased or decreased.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is.

This House hereby approves the following draft Notification which the Government of Karnataka proposes to make in exercise of the powers conferred by sub-section (1) of Section 28 of the Karnataka Forest Act, 1963 (Karnataka Act 5 of 1964).

NOTIFICATION

In exercise of the powers conferred by sub-section (1) of Section 28 of the Karnataka Forest Act, 1963 (Karnataka Act No. 5 of 1964) the Government of Karnataka with the approval of the House of the State Legislature hereby directs that the land specified in the Schedule below shall with effect from 1st June 1976 cease to be a reserved forest.

SCHEDULE

St. No.	District/Taluk/ Village	Forest Survey Number	Area in Acres	Purpose
1	2	3	4	5
A.G.				
1.	North Kanara, Haliyal, Kelwad.	22 (Pt)	25C—00	For establishment of India tries by the Karnataka Industrial Areas Deve- lopment Board.

1	2	3	4	5
2.	Shimoga, Bhadravathi, Hansikatte.	14	8...3)	For residential purposes to siteless people.
3.	Dharwar, Mandargi, Jalwaragi.	169	4—00	Construction of School Building by T. D. B Mandargi
4.	Chitradurga, Hosahalli, Ginkanahalli	...	350—00	In favour of Revenue Depart- ment for cultivation to landless people as the areas comes under Achkat of an irrigation project.
5.	North Kanara, Yellapur. Vajralli	31 AIA	3—00	Construction of High School buildings and Playground by Sarvodaya Education Samithi, Vajralli.
6.	North Kanara, Kumta, Torke.	130A	1—00	Rehabilitation of Fisherman for construction of houses
7.	Bijapur, Badami, Hirebudihal.	20	1—20	To be used as burial ground by the Villagers of Khaji budihal
8.	Bijapur, Jamkhandi, Terdal.	552	2—00	For residential purpose to siteless people.
9.	Dharwar, Gadag, Binkadakatte.	56 61(Pt) }	20—00	For putting up Khadi Indus- trial Estate by Khadi Gramodyog Sahakara Sangha Ltd. Hulkoti
10.	North Kanara, Mundgod	186	25—00	For house sites for landless labourers and for exten- sion of township.
11.	North Kanara, Honnavar, Hosakuli.	171	0—30	Confirmation of land leased for fruit cultivation in 1967 to Sri Keshav Nara- yan Shingankuli as the lease conditions have been fulfilled,

1	2	3	4	5
12	Belgaum, Hakkeri, Aldal.	64	34-25	For laying out residential plots for the villagers of Managon.
13.	Bellary, Hæpet R. F.	192	8-00	For construction of Houses for miners of Iron Ore Labour Welfare Fund organisation.
14.	North Kanara, Ankola, Shirkuli.	83A	5-30	Burial ground and Idghah for Muslims.
15.	Bijapur, Jamkhandi, Ramathirtha.	12	12-00	For house sites to the members of Rameswara Servants Co-operative Housing Society.
16.	Belgaum, Khanapur, Tivoli.	80	10-00	For grant of house sites to siteless workers of the village.
17.	Bijapur, Badami, Ibhanwari.	6	0.067 hectares	For grant of house sites to workers of the village.
18.	Bijapur, Badami, Katageri,	311/A/1	0.725 hectares	For grant of house sites to siteless.
19.	North Kanara, Karwar, Kodibag. Arge	38, 108A1A 12 183	} 8-12 3-10	Rehabilitation of Fisherman for construction of houses ,,
20.	Dharwar, Hubli, Unkal.	68	20-00	House sites earlier granted on lease bases.
21.	Belgaum; Gokak, Konnur.	656	0-01	For construction of High School by the T.D.B.
22.	North Kanara, Siddapur, Analebail.	173	1-00	For construction of Panchayat Office, etc.

12TH MAY 1976

In the following cases the lands were held on lease basis and the areas have been fully developed by the lessees fulfilling all the conditions. From the Forest point of view there is no objection for disreserving the areas.

1	2	3	4	5
23.	Dharwar, Dharwar, Neeralgi Kambargani	35 to 37 39 to 42 45/P to 50/P, 1 to 53. 109, 112 to 120	} 307-03 } }	For cultivation to the members of Basaveswara Housing Society, Neeralgi
24.	Belgaum Khanapur Range, Betne.	21/1	15-04	For cultivation to Sri Maya Garesh Gowda and 15 others
25.	Belgaum, Khanapur Range Parwad	17, 18, 19, 20,	} 59-20 }	For cultivation to Sri Some Rama Gowda and others.
26.	North Kanara, Honavar, Harwada	68	1-00	For cultivation to Sri Nagappa Beda Gowda
27.	Belgaum, Khanapur Range, Chigale.	32P, 33P, 35P.	} 1-3 }	For cultivation to Sri Somanna Govind Gowda.
28.	Belgaum, Khanapur Range, Amergaon.	7/2	15-12	For cultivation to Sri Narayanagopal
29.	North Kanara, Haliyal, Handli	17	9-14	For cultivation to Sri Raghunath Vital Patel.
30.	Belgaum- Khanapur Range Parwad.	50/1, 52/3	10-13	For cultivation to Sri Babaji Rama Gadakari
31.	North Kanara, Haliyal, Hongli.	33	9-03	For cultivation to Sri Baliram Shivaram Patil.
32.	Belgaum, Khanapur Range Chorlamau.	63/10	0-12	For cultivation to Sri Appu Kala Goankar.

LEGISLATIVE ASSEMBLY

	2	3	4	5
33.	Belgaum, Khanapur Range, Betne.	44/1	32—30	For cultivation to villagers of Betne Village.
34.	Belgaum, Khanapur Range Gangenhali.	4	10—00	For cultivation to Sri K. G. Taldipur.
35.	Belgaum, Khanapur, Betne.	22,23, 40	53—39	For cultivation to Sri Narayan Nanda Gowda and 14 others.
36.	Dharwar, Shiggaon, Bujrak Narayanapur.	(3)p	8—00	For cultivation to Smt. Shankaravva kom Monappa.

The Motion was put and adopted and the Resolution was passed.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now stand adjourned to meet at 1 P. M. tomorrow.

The House adjourned at four of the Clock to meet again at One of the clock on Thursday the 13th May 1976.

In the following cases the lands were held on lease basis and the areas have been fully developed by the lessees fulfilling all the conditions. From the Forest point of view there is no objection for disreserving the areas.

1	2	3	4	5
23.	Dharwar, Dharwar, Neeralgi Kambargani	35 to 37 39 to 42 45/P to 50/P, 1 to 53. 109, 112 to 120	} 307-03 } }	For cultivation to the members of Basaveswara Housing Society, Neeralgi
24.	Belgaum Khanapur Range, Betne.	21/1	15-04	For cultivation to Sri Mava Garesh Gowda and 15 others
25.	Belgaum, Khanapur Range Parwad	17, 18, 19, 20,	} 59-20 }	For cultivation to Sri Some Rama Gowda and others.
26.	North Kanara, Honavar, Harwada	68	1-00	For cultivation to Sri Nagappa Beda Gowda
27.	Belgaum, Khanapur Range, Chigale.	32P, 33P, 35P.	} 1-30 }	For cultivation to Sri Somanna Govind Gowda.
28.	Belgaum, Khanapur Range, Amergaon.	7/2	15-12	For cultivation to Sri Narayanagopal
29.	North Kanara, Haliyal, Handli	17	9-14	For cultivation to Sri Raghunath Vital Patel.
30.	Belgaum- Khanapur Range Parwad.	50/1, 52/3	10-13	For cultivation to Sri Babaji Rama Gadakari
31.	North Kanara, Haliyal, Hongli.	33	9-03	For cultivation to Sri Baliram Shivaram Patil.
32.	Belgaum, Khanapur Range Chorlaman.	63/10	0-12	For cultivation to Sri Appu Kala Goankar.

1	2	3	4	5
33.	Belgaum, Khanapur Range, Betne.	44/1	32—30	For cultivation to villagers of Betne Village.
34.	Belgaum, Khanapur Range Gangenhali.	4	10—00	For cultivation to Sri K. G. Haldipur.
35.	Belgaum, Khanapur, Betne.	22,23, 40	53—39	For cultivation to Sri Narayan Nanda Gowda and 14 others.
36.	Dharwar, Shiggaon, Bujrak Narayanapur.	(3)p	8—00	For cultivation to Smt. Shankaravva kom Monappa.

The Motion was put and adopted and the Resolution was passed.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now stand adjourned to meet at 1 P. M. tomorrow.

The House adjourned at four of the Clock to meet again at One of the clock on Thursday the 13th May 1976.